

Uchwała Nr XXXI/226/2012
Rady Miejskiej w Opatowie
z dnia 28 listopada 2012 roku

w sprawie sprawozdania z przebiegu realizacji
Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatów
na lata 2007-2015

Na podstawie art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001r. Nr 142, poz. 1591 z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717 i Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 i Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128 i Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974 i Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111 i Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420 i Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142, Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 230 i Nr 106, poz. 675 oraz z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777, Nr 149, poz. 887 i Nr 217, poz. 1281, z 2012 r. poz. 592) oraz art. 110 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362, Nr 202, poz. 1551, Nr 219, poz. 1706, Nr 221, poz. 1738, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 40, poz. 229, Nr 81, poz. 527, Nr 125, poz. 842, Nr 217, poz. 1427, z 2011 r. Nr 81, poz. 440, Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887), oraz rozdziału VIII Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatów na lata 2007-2015 stanowiącej załącznik do uchwały Nr XLVI/338/2006 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 września 2006 roku Rada Miejska w Opatowie uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie z przebiegu realizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatów na lata 2007-2015 za okres realizacji strategii 2010-2012 stanowiące załącznik do niniejszej uchwały.

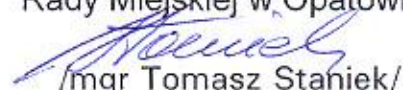
§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Opatów oraz Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie.

§ 3

1. Uchwała podlega ogłoszeniu poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy w Opatowie.
2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Opatowie

/mgr Tomasz Staniak/

Załącznik Nr 1
do Uchwały Nr XXXI/226/2012
Rady Miejskiej w Opatowie
z dnia 28 listopada 2012r.

SPRAWOZDANIE

z przebiegu realizacji

GMINNEJ STRATEGII ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY OPATÓW

na lata 2007-2015

okres realizacji strategii 2010-2012

(stan na 30/09/2012r.)

LISTOPAD 2012 ROK

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	3
2. Cel 6.1. Zapewnienie wsparcia i środków osobom i rodzinom w przezwycięzania problemów życiowych oraz w realizacji potrzeb.....	4
3. Cel 6.2. Zapewnienie pomocy osobom starszym, chorym	9
4. Cel. 6.3. Budowanie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym w tym z zaburzeniami psychicznymi.....	12
5. Cel. 6.4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych. Zmniejszenie bezrobocia. Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia.....	13
6. Cel. 6.5 Ograniczanie skali przemocy w rodzinie	14
7. Cel. 6.6 Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami z uwzględnieniem działań profilaktycznych.....	16
8. Cel.6.7. Aktywizacja organizacji pozarządowych i wolontariat w realizacji zadań na rzecz społeczności lokalnej	17
9. Źródła finansowania	19
10. Spis tabel	21

WSTĘP

Uchwałą Nr XLVI/338/2006 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 29 września 2006r. została przyjęta Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Opatów na lata 2007-2015. Określono w niej najważniejsze cele strategiczne, które mają zapewnić bezpieczeństwo socjalne mieszkańcom naszej Gminy oraz nakreślono zadania do realizacji dla poprawy warunków i zaspokojenia potrzeb przez wybrane kategorie osób i rodzin.

Ewaluacji podlega realizacja zadań zawartych w dokumencie, a pytania kluczowe to:

1. Czy zadania ujęte w strategii są adekwatne do faktycznych potrzeb gminy?
2. W jakim stopniu następuje realizacja zadań zawartych w strategii?

Ewaluacja przeprowadzona została w oparciu o materiały sprawozdawcze przedstawione przez członków Zespołu Zadaniowego do realizacji założeń Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Opatów powołanego Zarządzeniem Nr 128/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 9 listopada 2011r.

Spośród 9 –osobowego zespołu zadaniowego informacje przedstawili:
Pani Elżbieta Chodorek – Kierownik OPS w Opatowie, Przewodnicząca Zespołu

Pani Justyna Oparowska -Zastępca Kierownika Referatu Organizacyjnego UMiG w Opatowie

Pani Barbara Kłosińska -Kierownik Referatu Spraw Obywatelskich UMiG w Opatowie

Pan Jarosław Czub -Podinspektor ds. promocji i rozwoju UMiG w Opatowie

Pani Renata Wiśniewska - Starszy pracownik socjalny w OPS w Opatowie.

Pani Teresa Kargul Starsza pielęgniarka „TOP MEDICUS” Sp. z o.o.

Pierwsze sprawozdanie z realizacji Strategii sporządzono za okres 2007-2009. Dokument został przyjęty Uchwałą Nr LVIII/481/2010 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 10 listopada 2010 roku.

Przedstawione dane zobrazują sposób i zakres realizacji strategii w okresie 2010-2012 (stan na 30/09/2012r.)

Cel 6.1. Zapewnienie wsparcia i środków osobom i rodzinom w przewyżczeniu problemów życiowych oraz w realizacji potrzeb.

Adn. 6.1.1. Zapewnienie środków finansowych na zaspokojenie podstawowych potrzeb

1. Z ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (DZ. U. z 2009r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.).

Tabela Nr 1. *Liczba osób/rodzin objętych pomocą.*

	2010	2011	2012
Liczba rodzin	353	308	281
Liczba osób w rodzinach	961	824	881

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Tabela Nr 2 *Udzielona pomoc społeczna*

	2010		2011		2012	
	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł).	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł.)	Liczba osób	Kwota świadczeń (w zł.)
Składka zdrowotna Rozdział 852 13 § 2030	40	13.095	42	14.322	39	10.075
Zasiłek stały Rozdział 852 14	49	165.944	51	178.529	49	128.518
Zasiłek okresowy Rozdział 852 14	104	141.989	98	115.304	66	73.285
Zasiłek celowy	214	140.000	262	103.617	88	77.255

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

2. Z Ustawy z dnia 21 czerwca 2001r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2001r. Nr 71, poz. 734 z późniejszymi zmianami) - wypłacanie dodatków mieszkaniowych. W 2010r. zostało wypłacone **1433** dodatki mieszkaniowe na łączną kwotę – **192.258zł.** W 2011r. zostało wypłaconych **1370** dodatków na kwotę **185.843zł.** w 2012r. wypłacono **1037** dodatków na kwotę **150.613zł.**

3. Z Ustawy z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) – realizacja świadczeń rodzinnych. Z Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (DZ. U.z 2009r. Nr 1 poz. 7 z późn. zm)

Tabela Nr 3 *Udzielona pomoc finansowa w rozdziale 852 12*

	2010			2011			2012		
	Liczba rodz.	Liczba decyzji	kwota	Liczba rodz.	Liczba decyzji	kwota	Liczba rodz.	Liczba decyzji	kwota
Świadczenia rodzinne	862	1047	2 644.179	848	1070	2.773.953	852	555	2.176.540
Fundusz alimentacyjny	81	111	496.215	80	108	492.667	67	120	355.926

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Realizacja finansowa w Rozdziale 852 12 wynosiła: w 2010r. - **2.819.423zł.**, w 2011r. - **3.364.618zł** i w 2012r. - **2.998.774zł.**

4. Z Ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm) – realizacja pomocy materialnej dla uczniów

Tabela Nr 4 *Stypendia szkolne dla uczniów*

Formy pomocy materialnej dla uczniów i słuchaczy	Liczba uczniów		
	Rok szkolny 2009/2010	Rok szkolny 2010/2011	Rok szkolny 2011/2012
Stypendium szkolne – uczniowie szkół podstawowych	93	80	68
Stypendium szkolne – uczniowie gimnazjum	45	42	33
Stypendium szkolne – słuchacze kolegium	0	0	1
Zasiłki szkolne	0	1	0
Stypendium szkolne – uczniowie LO, LOU, LP	15	10	14
Stypendium szkolne – uczniowie Technikum i TU	4	4	11
Stypendium szkolne – uczniowie szkół zawodowych	8	3	4
RAZEM	165	140	131

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne Referat Organizacyjny UMiG w Opatowie

Dane ilościowe obejmują okres lat szkolnych tak jak jest to przekazywane w Systemie Informacji Oświatowej. Zauważalny jest systematyczny spadek liczby osób korzystających ze wsparcia. Jest to związane z niskim progiem dochodowym uprawniającym do ubiegania się o stypendium (wg. ustawy o pomocy społecznej). Od października 2012r. próg dochodowy został podniesiony. Termin ustawowy do składania wniosków o stypendium to 15 września każdego roku. Sytuacja może więc ulec poprawie dopiero w przyszłym roku.

5. W ramach Programu Rządowego „Wyprawka szkolna”.

Referat Organizacyjny UMiG realizuje zadania związane ze zwrotem kosztów zakupu podręczników szkolnych w ramach Rządowego programu „Wyprawka szkolna”. Z programu skorzystała następująca liczba uczniów:

Tabela Nr 5 *Wyprawka szkolna dla uczniów*

Wyprawka szkolna 2010		Wyprawka szkolna 2011		Wyprawka szkolna 2012 (w trakcie realizacji)	
Liczba uczniów	Wydatkowana kwota	Liczba uczniów	Wydatkowana kwota	Liczba uczniów	Wydatkowana kwota
66	13.173,40 zł	58	11.579,20 zł	107	kwota przyznana na wydatkowanie 26.814,00 zł (w trakcie realizacji)

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne Referat Organizacyjny UMiG w Opatowie

Począwszy od roku 2010 należy zwrócić uwagę na fakt rozszerzania listy beneficjentów czyli uczniów mogących skorzystać z Rządowego programu „Wyprawka szkolna”.

W 2010r. z Wyprawki mogli skorzystać wyłącznie uczniowie szkół podstawowych i gimnazjów. W 2011r. z programu na terenie gminy Opatów skorzystali uczniowie z zasadniczej szkoły zawodowej posiadający orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego (z tej formy pomocy skorzystało 5 osób). Obecnie w ramach Rządowego programu „Wyprawka szkolna 2012” z tej formy pomocy mogą skorzystać uczniowie klas I szkół ponadgimnazjalnych i osoby ze stosownymi orzeczeniami o niepełnosprawności (w tym roku szkolnym będzie to 42 osoby z różnych gmin, które są uczniami szkół ponadgimnazjalnych, są to uczniowie Zespołu Szkół Nr 1 w Opatowie – 26 uczniów, Zespołu Szkół Nr 2 w Opatowie – 13 uczniów, 3 uczniów Niepublicznego Technikum w Opatowie.

6. Pomoc w naturze

1) **Przedświąteczne zbiórki żywności i innych artykułów pierwszej potrzeby** w ramach wspólnej akcji Komendy Hufca ZHP w Opatowie oraz Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie „**Pomóż potrzebującemu**” (w okresie świąt Wielkanocnych i Bożego Narodzenia). Od 2011r. zbiórki we współpracy ze Stowarzyszeniem Świętokrzyski Bank Żywności w Ostrowcu Św. Pomoc z zebranych artykułów otrzymuje średnio około 10 rodzin. Wspierane są także schroniska w Lipowej i Wąworkowie.

2) Dystrybucja mąki paczkowanej **przekazanej nieodpłatnie przez Przedsiębiorstwo Zbożowo - Handlowe Pana Stanisława Malinowskiego z Opatowa.** /w okresie przedświątecznym w ilości 1 tony jednorazowo. W 2010r. mąka trafiła do 180 rodzin.

3) **Dystrybucja artykułów spożywczych** w ramach unijnego programu „**Dostarczanie żywności dla najuboższej ludności Unii Europejskiej**”. Żywność przekazywana była dla mieszkańców Gminy Opatów do miejsc ich zamieszkania za pośrednictwem **Stowarzyszenia Region Świętokrzyski** a pozyskiwana z Banku Żywności w Tarnobrzegu. Rodziny typowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej. W 2010r. wytypowano i wsparto 445 osób, w 2011r. 395osób.

4) **Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem – Zarząd Rejonowy w Opatowie** w sprawie otrzymanej za pośrednictwem Zarządu Okręgowego w Kielcach żywności w ramach programu unijnego dla rodzin i osób będących w potrzebie. Przekazywane wykazy **rodzin** wytypowanych do żywności jw. W 2010r. skierowano 34 rodziny.

5. **Współpraca z Lokalną Grupą Działania Powiatu Opatowskiego.** Zaopiniowano wnioski osób i rodzin w celu zakwalifikowania ich do pomocy żywnościowej w ramach programu PAED (dotyczyło 55 osób w 2011r.)

Adn. 6.1.2 Zapewnienie gorącego posiłku dla dzieci w szkole.

Realizacja w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz Ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego "Pomoc państwa w zakresie dożywiania" (Dz. U. Nr 267 poz. 2259 z późn. zmianami). Pomocą objęto wszystkie dzieci zainteresowane, z rodzin spełniających kryteria dochodowe. Realizacja zadania we współpracy z dyrekcjami szkół. W 2010r. – 10 szkół i przedszkole, w 2011r. i 2012r. 10 szkół i przedszkole. We wszystkich szkołach posiłek w formie gorącej (1 lub 2-daniowy). Wykorzystana usługa cateringowa: Bar „U Reni” (dotyczy szkoły w Kobylanach)

Tabela Nr 6 *Dożywianie dzieci w szkołach*

	2010	2011	2012
Liczba dzieci	265	211	180
Liczba świadczeń	37.808	32.808	15.593
Wydatkowane środki (w zł)	109.407	99.486	61.511.

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Adn.6.1.3 Dowóz posiłków do osób samotnych, chorych, niepełnosprawnych

W ramach Programu rządowego realizowane były działania dotyczące w szczególności: zapewnienia pomocy w zakresie dożywiania dzieciom do 7 roku życia, uczniom do czasu ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej, osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej w szczególności osobom samotnym, w podeszłym wieku, chorym lub niepełnosprawnym w tym pomoc w ramach Programu w formie posiłku, świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności. Dowóz posiłku zorganizowany został dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie -gorący posiłek jednodaniowy –zupa- podczas udziału w zajęciach. W 2010r. - **dla 9** podopiecznych na kwotę **5.121zł.**, w 2011r. – dla **9** osób na kwotę **6.165zł.** , w 2012r. **dla 9osób** na kwotę **4.536zł.**).Realizacja zadania dzięki usługom cateringowym Bar „U Reni” w Opatowie . Nie jest realizowany dowóz gorącego posiłku do miejsca zamieszkania. Wśród grupy osób samotnych, starszych, niepełnosprawnych objętych pomocą usługową posiłki sporządzane są przez opiekunki. Jako alternatywa realizowana jest pomoc w formie przyznania zasiłków celowych z przeznaczeniem na zakup żywności. Osoby w ramach przyznanych środków są w stanie we własnym zakresie przygotować posiłki. W 2010 udzielono pomocy w formie zasiłku celowego w ramach programu jw. dla **441 osób na kwotę 75.553zł.** , w **2011r. dla 141 osób na kwotę 41.925zł.** i w **2012r. dla 79osób na kwotę 19.950zł.**

Adn. 6.1.4. Punkty wydawania posiłków (z uwzględnieniem okresu zimowego).

Przyjęto rozwiązanie w postaci wydawania posiłków dla osób o trudnej sytuacji bytowej na bazie istniejących placówek – Bar „UNIWERSALNY” w Opatowie. Podpisane umowy na wydawanie posiłków w okresie jesienno-zimowym dla osób z problemem alkoholowym. W 2010r. dla 27 osób na kwotę **22.084zł.**, w 2011r. dla 27 osób na kwotę **17883zł.** oraz w 2012r. dla 22 osób na kwotę **10.967zł.**) Posiłki (zupa z wkładką i chlebem) wydawane codziennie (także w dni świąteczne), spożywane na miejscu. Dla osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych posiłki przygotowywane w miejscu zamieszkania-stosownie do indywidualnych potrzeb.

Adn. 6.1.5. Praca socjalna

Praca socjalna – jako zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym *rozumiana jest jako działalność zawodowa skierowana na pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu warunków sprzyjających temu celowi.* Pracownicy socjalni dotykają problemów, które zagrażają prawidłowemu funkcjonowaniu społeczeństwa i starają się „złagodzić” nierówności które niekorzystnie oddziałują na osobę, rodzinę i społeczeństwo. Prowadzone profesjonalne i systemowe diagnozowanie problemów w skali Miasta i Gminy, celem minimalizacji negatywnych skutków. Diagnoza środowisk uwypukla wiele problemów i zjawisk mających wpływ na funkcjonowanie rodzin. **W 2010 roku objęto pomocą w postaci pracy socjalnej 1197 rodzin, w 2011r. – 1217 rodzin, w 2012r. – 614 rodzin (I półrocze)**

Kontrakt socjalny – wypracowano zasady pracy z klientami pomocy społecznej (kontrakty i ich rozliczanie). W 2010r. zawarto 23 kontrakty socjalne (w tym 14 zawartych z uczestnikami projektu systemowego), w 2011r. 25 kontraktów (w tym 14 POKOL), w 2012r. - 20 kontraktów (w tym 14 –POKL). Celem ich jest wzajemne zobowiązanie stron kontraktu (Ośrodka i klienta) do realizacji wspólnie ustalonych zadań na rzecz poprawy sytuacji rodzinnej i finansowej. Od wywiązywania się z realizacji kontraktów socjalnych zależy wielkość przyznawanej pomocy.

Adn. 6.1.6 Poradnictwo prawne i psychologiczne

1. Prowadzone poradnictwo specjalistyczne przez pracowników socjalnych – dotyczy rocznie średnio 100 rodzin. Ponadto realizowane **poradnictwo specjalistyczne przez opiekunkę usług specjalistycznych (dot. 8-10 rodzin)** -porady związane z rozwiązywaniem spraw wynikających z codziennego funkcjonowania, strona medyczna –rozwiązywanie problemów wynikających z charakteru schorzenia.

2. Zorganizowane poradnictwo psychologiczne dla podopiecznych Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie oraz członków ich rodzin (w zakresie problemów wynikających z funkcjonowania niepełnosprawnego członka rodziny) – **zatrudniony psycholog od października 2008r.**

Adn. 6.1.7 Konsultacje w sprawach dotyczących uzależnienia, przemocy

W ramach prowadzonej pracy socjalnej przez pracowników OPS oraz członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych propagowane są wszelkie dostępne formy uzyskania fachowej pomocy w zakresie walki z uzależnieniami i przemocą domową. Funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Osób z Problemem Alkoholowym i Ich Rodzin przy UMiG w Opatowie –środku Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych .

Adn. 6.1.8. Szkolenie i doskonalenie pracowników, podnoszenie kwalifikacji

- Organizowane szkolenia specjalistyczne dla pracowników socjalnych w zakresie pracy z grupami klientów pomocy społecznej dotkniętymi określonymi dysfunkcjami typu: bezrobocie, alkoholizm, choroby psychiczne, niepełnosprawność.

W okresie 2010-2012 udział w szkoleniach w zakresie ustalania prawa do świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w zakresie pomocy społecznej oraz dodatków mieszkaniowych, pracy z klientami pomocy społecznej , wsparcia dla osób niepełnosprawnych (różne formy terapii) w tym dla podopiecznych SDS, aplikowanie oraz prowadzenie projektów w ramach środków unijnych itp. Cennym źródłem wiedzy pozostają szkolenia organizowane od 2009r. przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego w ramach Projektu EFS „Edukacja receptą na lepsze jutro”.

Zmniejszenie się liczby osób objętych różnymi formami wsparcia nie jest wprost spowodowane poprawą sytuacji bytowej mieszkańców gminy. Mniejsza liczba dzieci dożywianych w stołówkach szkolnych to efekt mniejszej liczby uczniów w szkołach. Od 2006r. nie były również podwyższane kryteria uprawniające do pomocy społecznej oraz nie były waloryzowane wysokości świadczeń.

Od 1 października 2012r. obowiązują nowe kryteria dochodowe :
 - dla osoby samotnie gospodarującej – 542zł., dla osoby w rodzinie – 456zł.
 Wzrosła także maksymalna wysokość zasiłku stałego i wynosi 529zł.
 Efektem zmian będzie wzrost liczby osób uprawnionych i koniecznym będzie zabezpieczenie wyższych środków finansowych na realizację zadań pomocy społecznej.

Cel 6.2. Zapewnienie pomocy osobom starszym, chorym

1.Świadczenie usług opiekuńczych u osób starszych, niepełnosprawnych. Zatrudnione przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie 2 opiekunki. W zależności od stwierdzanych potrzeb środowiskowych zatrudnienie na umowę o pracę i umowę zlecenie. Obecnie stan zatrudnienia – osoby (1i ½ etatu)

Tabela Nr 7. *Usługi opiekuńcze w okresie 2010-2012*

	Liczba osób objętych pomocą	Kwota wydatkowana na usługi
2010	16	71.908zł
2011	15	49.380zł.
2012	15	42.438zł.

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

a. Zasady odpłatności za świadczone usługi zgodnie z Uchwałą Nr L/414/2010 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 31 marca 2010r. w sprawie szczegółowych zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania.

Koszt 1 godziny pracy opiekunki – 17,61zł.

b. Nakreślane indywidualne zakresy pracy w poszczególnych środowiskach w zależności od stwierdzonych potrzeb oraz ilości przyznanych godzin pracy w środowiskach.

c. Okresowa wizytacja środowisk w kontekście realizacji usług (efektywność, potrzeby środowiskowe, uwagi, organizacja pracy, częstotliwość 1 raz w roku lub w indywidualnych sytuacjach w zależności od potrzeb. Potrzeby podopiecznych realizowane adekwatnie do możliwości wyznaczonych przez ilość godzin, stan zdrowia osoby oraz warunki domowe. Stopień zaspokojenia potrzeb dobry . Osoby dzięki pracy opiekunek funkcjonują w środowisku przy minimalnym lub żadnym zaangażowaniu rodziny)

d. Spotkania robocze z opiekunkami OPS, organizacja zastępstw.

e. Współpraca z pielęgniarkami środowiskowymi (SPZOZ w Opatowie oraz N ZOZ „Zdrowie” w Opatowie)

2. Nie zlecano wykonywania usług opiekuńczych innym podmiotom.

3. Instytucjonalne formy wsparcia

a. kierowanie do domów pomocy społecznej:

Tabela Nr 8 *Umieszczanie osób w domach pomocy społecznej*

	Liczba osób umieszczonych	Kwota wydatkowana na pokrycie kosztów pobytu osób w DPS (w zł.)	Średni koszt utrzymania mieszkańca w dps (na przykładzie DPS Zocheinek)
2010	9	178.622	2268,54
2011	9	189.253	2274,05
2012	11	166.350	2563,40

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

b. działalność Schronisk na terenie MiG Opatów.(podmioty prowadzone przez organizacje pozarządowe)

- Schronisko dla Kobiet w Lipowej im. Św. Brata Alberta – liczba miejsc 15

- Schronisko dla Bezdomnych w Wąworkowie – liczba miejsc 13.

Od 2008r. gmina nie kierowała osób do schronisk. Zasady przyjmowania, pobytu i odpłatności w gestii kierownictwa schronisk.

4. Brak danych dotyczących działań w tym zakresie w ramach wolontariatu wizytacji środowisk ze strony służby zdrowia, zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny.

5. Rozeznanie sytuacji osób starszych w środowisku

- Diagnoza prowadzona przez pracowników OPS podczas pracy w terenach działania

- Współpraca z Sołtysami i Radnymi w zakresie sytuacji mieszkańców MiG Opatów (w tym osób starszych) ; uzgodnienia indywidualne, ankiety skierowane do Sołtysów (28) , analizy danych demograficznych z Referatu Spraw Obywatelskich UMiG Opatów

- Opiniowanie wniosków w sprawie przyznania pomocy pieniężnej ze środków Państwowego Funduszu Kombatanów (w sprawach wydawane przez Kierownika OPS Postanowienia (w 2010r. zaopiniowano- 15 wniosków, w 2011 – 20 wniosków. Od 23.09.2011r. obowiązują zmiany w przepisach dot. kombatanów. Osoby ubiegające się nie mają obowiązku przedkładania dokumentów potwierdzających ich sytuację materialną i rodzinną. OPS nie wydaje Postanowień jw.

- Okolicznościowe wyjścia do jubilatek (100 urodziny i kolejne jubileusze)

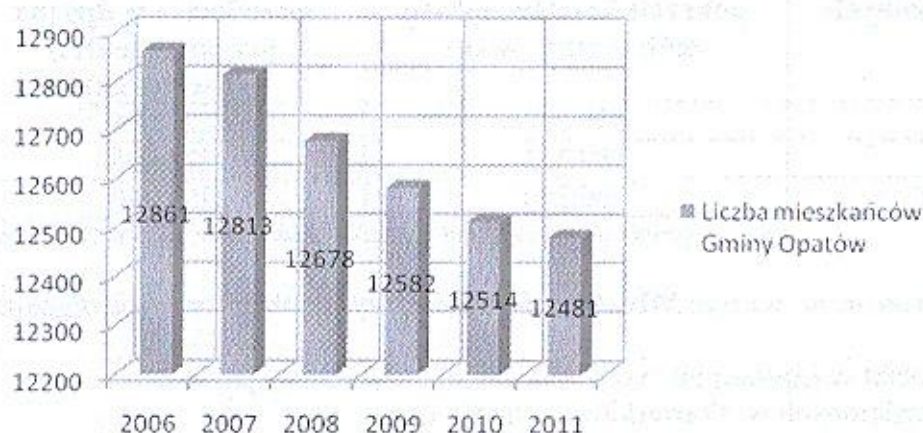
-Spotkania Wigilijne dla samotnych, chorych i niepełnosprawnych (w 2010r. udział 15osób, w 2011r. udział 16 osób. Każdorazowo przewidziane paczki świąteczne ze środków własnych gminy (koszt 1 paczki 65zł.-70zł.).

- Działania promocyjne w 2012r. związane z propagowaniem wartości i roli osób starszych w społeczeństwie z okazji Europejskiego Roku Aktywności Osób Starszych i Integracji Międzypokoleniowej oraz Międzynarodowego Dnia Osób Starszych przypadającego 1 października.

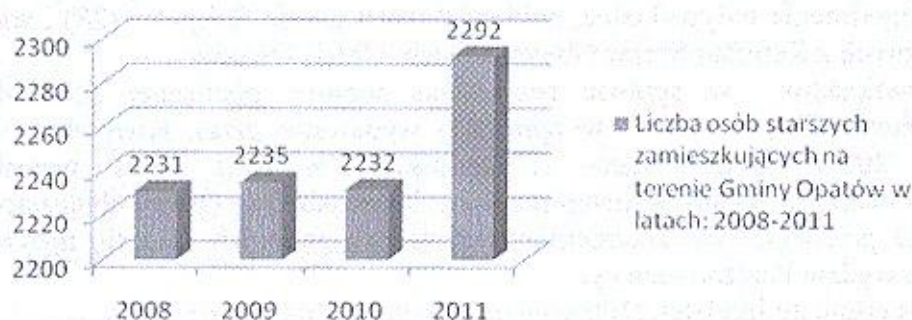
Sytuacji osób starszych na terenie Gminy Opatów należy poświęcić szczególną uwagę. Odsetek osób starszych w Polsce na przestrzeni ostatnich lat wzrasta dwukrotnie. Wg danych Głównego Urzędu Statystycznego w 1950r. osoby powyżej 60 roku życia stanowiły 8,2% ogółu ludności, w 2002r. już 17%, wg. prognoz w 2020r. osób starszych będzie ok. 22%. Z analizy danych demograficznych (prof. Piotr Błędowski „Aspekty medyczne, psychologiczne, socjologiczne i ekonomiczne starzenia się ludzi w Polsce”) wynika, iż w roku 2035 liczba Polaków po 65roku życia wyniesie 8 358 000, w tym liczba

osób po 80 roku życia będzie wynosiła 2.574.000zł. Liczba mieszkańców gminy Opatów systematycznie zmniejsza się, natomiast odsetek osób starszych wzrasta. Sytuację te obrazują poniższe wykresy.

Liczba mieszkańców Gminy Opatów

Liczba osób starszych zamieszkujących na terenie Gminy Opatów w latach: 2008-2011

Zjawisko starzenia się społeczeństwa poza wydłużaniem się wieku osób pogłębia się również z powodu migracji zarobkowej młodego pokolenia (w tym sprawa wyjazdów całych rodzin oraz urodzenia nowych obywateli nie na terenie Polski lecz innych państw np. UE). Z danych Narodowego Spisu Powszechnego wynika, iż na koniec marca 2011r. za granicą przebywało 2 miliony Polaków, z czego 11% (czyli 220tyś) stanowiły dzieci do 14 lat. Stawia to konkretne wymagania dla systemu zabezpieczenia społecznego na najbliższą przyszłość. Koniecznością jest zwiększenie zadań w opiece doraźnej i długoterminowej nad osobami niesamodzielnymi. Na terenie Gminy (i powiatu) brak placówki opieki stacjonarnej np. ZOL czy Ośrodek Wsparcia Dziennego. Należy także rozważyć przygotowanie oferty dla osób starszych , które chcą i mogą pozostać aktywne i nadal wykorzystywać własny potencjał oraz oferty dla osób starszych dotyczącej zagospodarowania ich czasu wolnego. Alternatywą są m.in. „Uniwersytety Trzeciego Wieku” (na terenie Opatowa UTW działa od 2011r.)

Cel. 6.3. Budowanie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym w tym z zaburzeniami psychicznymi.

1. Świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych – stosownie do Ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego – (Dz.U. z 2011r. Nr 231 poz. 1375). **W 2010r.** u 14 osób. Wykorzystano środki w kwocie – **52.706zł.** **W 2011r.** usługi świadczone u 12 rodzin. Wykorzystano środki w kwocie **47.323zł.** **W 2012r.** usługi świadczone u 14 osób, wykorzystana kwota – 32.616zł.

2. W 2008r. został rozszerzony zakres specjalistycznych usług opiekuńczych. Pomoc dotyczy pracy z dziećmi autystycznymi. W latach 2010-2012 usługi nadal świadczone (u 2-3 dzieci- stosownie do wniosku rodziców i wskazań lekarskich). Zatrudnione osoby w ramach umowy zlecenia. W celu zapewnienia płynności realizacji usług prowadzone kilkukrotne nabory na stanowisko specjalisty w tym zakresie. Świadczone usługi w zakresie terapii i logopedii. Odczuwalny jest brak osób z przygotowaniem specjalistycznym w zakresie logopedii na lokalnym rynku pracy. Osoby dotychczas zatrudniane – logopedzi- spoza terenu Gminy Opatów. Ilość godzin zindywidualizowana. Maksymalna ilość godzin w 1 środowisku to 8 godz. w zakresie terapii i 6 godzin w zakresie logopedii w skali miesiąca. Należy pamiętać, iż usługi stanowią wsparcie dla działań edukacyjnych i naprawczych realizowanych w ramach systemu oświaty.

3. Brak informacji na temat stworzenia czy zainicjowania grup wsparcia oraz likwidacji barier architektonicznych

4. Przekazywanie informacji osobom niepełnosprawnym o przysługujących ulgach i uprawnieniach (praca socjalna, audycje i artykuły w lokalnych mediach)

5. Rozwój Środowiskowego Domu Samopomocy w Opatowie – jako formy wsparcia dla osób niepełnosprawnych intelektualnie i chorych psychicznie.

Tabela Nr 9 *Liczba osób oraz koszty utrzymania ŚDS*

	Liczba osób uczestniczących w zajęciach	Kwota wydatkowana na utrzymanie ŚDS
2010	23	313.000
2011	22	271.710
2012	23	173.401

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Docelowa liczba miejsc – 25. Prowadzona terapia zajęciowa – w ramach 6 pracowni, rehabilitacja, udział w imprezach integracyjnych oraz ich organizacja, propagowanie idei domu w środowisku lokalnym (udział w imprezach masowych). Pod potrzeby podopiecznych poszerzono ofertę form terapii (muzykoterapia i drama) oraz zapewniony kontakt z psychologiem, zatrudnione osoby na umowę zlecenie).

Finansowanie funkcjonowania ŚDS w ramach dotacji. Od kwietnia 2010r. wprowadzono obowiązek naliczania odpłatności za korzystanie z usług ŚDS. Ponoszenie opłat oraz ich wysokość uzależnione od dochodu rodziny. Odpłatność ponoszona przez 3 osoby w 2010r., 4 osoby w 2011r. i 5 osób w br.

6. Zorganizowany przez Gminę Opatów nieodpłatny transport dla dzieci niepełnosprawnych realizujących obowiązek szkolny. Dzieci z terenu MiG Opatów, pod opieką opiekuna dojeżdżają do Ośrodka Rehabilitacyjno-Edukacyjnego „Radość Życia” w Sandomierzu. Zadanie jest realizowane wspólnie z Gminą Sadowie począwszy od roku szkolnego 2008/2009 w oparciu o podpisane Porozumienie. Gmina Sadowie pokrywa w 30% koszty dowozu i w 15% koszty wynagrodzenia opiekunki.

Tabela Nr 10 *Liczba dzieci dowożonych do placówki w Sandomierzu, koszt dowozu i opieki*

Rok szkolny	Koszty dowozu	Koszty wynagrodzenia	Liczba dzieci
2010/2011	56.767 zł	20.304 zł	8
2011/2012	60.799 zł	23.504 zł	9
2012/2013	61.223 zł	24.292 zł	10 (11 od 1.11.2012r.)

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne Referat Organizacyjny UMiG w Opatowie

7. Realizacja programu „Uczeń na wsi „skierowanego do dzieci niepełnosprawnych zamieszkujących gminy wiejskie oraz miejsko-wiejskie. Program finansowany z PFRON Oddział Świętokrzyski. Realizacja w okresie od 2 czerwca 2008r. do 25 czerwca 2010r. W ciągu 3 lat szkolnych przyznane środki wykorzystano na zakup przedmiotów ułatwiających lub umożliwiających naukę. W pierwszym roku z programu skorzystało 2 uczniów na kwotę 2500zł. W drugim roku funkcjonowania programu z pomocy skorzystało 6 uczniów na łączną kwotę 5.477,91zł. W okresie od 1/09/2009r. do 25/06/2010r. z programu skorzystało 8 uczniów na łączną kwotę 12.612,01zł. **Pomoc finansowa w ciągu całego okresu realizacji programu w Gminie Opatów wyniosła łącznie 20.589,92zł.**

8. Od 2010r. został poszerzony ustawowo krąg osób uprawnionych do otrzymywania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu sprawowania opieki nad niepełnosprawnym członkiem rodziny. Opieka sprawowana jest nie tylko nad dzieckiem, ale także dorosłym członkiem rodziny z orzeczonym znacznym stopniem niepełnosprawności. W 2010r. wypłacono **289** świadczeń pielęgnacyjnych na kwotę 148.131zł., (pomoc uwarunkowana kryterium dochodowym), w 2011r. wypłacono **653** świadczenia pielęgnacyjne na kwotę 332.991zł. (nie ma kryterium dochodowego dla tej formy pomocy), w 2012r. - **777** świadczeń pielęgnacyjnych na łączną kwotę 400.522zł. Przyznanie pomocy poprzedzone rozeznaniem prowadzonym przez tut. Ośrodek mającym na celu potwierdzić faktyczne sprawowanie opieki, a tym samym sytuację osoby niepełnosprawnej.

9. **Współpraca z Poradniami Specjalistycznymi (w tym Poradnia Zdrowia Psychicznego) w zakresie pomocy osobom chorym , niepełnosprawnym oraz diagnoza potrzeb w środowiskach.** Widoczna jest tendencja wzrostowa jeżeli chodzi o liczbę pacjentów korzystających z pomocy specjalisty. W 2010r. odnotowano 172 pacjentów (w tym 25 osób po raz pierwszy), w 2011r. – 216 osób (w tym 52 osoby po raz pierwszy) i w 2012r. – 245 osób (w tym 58 osób po raz pierwszy).

Cel. 6.4. Aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych. Zmniejszenie bezrobocia. Przeciwdziałanie skutkom bezrobocia

1. Prowadzona bieżąca współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy w Opatowie.
2. Przygotowane wykazy bezrobotnych klientów pomocy społecznej - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 25 października 2005r. w sprawie trybu organizacji prac społecznie użytecznych (Dz. U. z 2005r. Nr 210, poz. 1745). Wykazy przedkładane do Burmistrza MiG Opatów oraz Dyrektora PUP w Opatowie
3. **Nie został utworzony Klub Integracji Społecznej, Centrum Integracji Społecznej ani żadna forma spółdzielczości socjalnej.**
4. **Realizacja Projektu systemowego.**

Od 2008r.pozyskiwane środki finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie: 7.1. Rozwój i upowszechnienie

aktywnej integracji Poddziałanie: 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej. Projekty Gminy Opatów /Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie mające na celu aktywizację zawodową bezrobotnych.

Tabela Nr 11 *Projekt „Małe kroki do sukcesu” w latach 2010-2012*

Rok	Realizowane szkolenia	Liczba uczestników	Liczba członków rodzin objętych Programem (dzieci)
2010	Edukacji antyalkoholowej i przeciwdziałania przemocy domowej	14 (K)	26
2011	1. Technolog robót wykończeniowych 2. Kucharz z organizacją przyjęć	7 (M) 7 (K)	14
2012	1. Technolog robót wykończeniowych 2. Kucharz z organizacją przyjęć	6 (M) 8 (K)	13

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Jako dokument niezbędny do realizacji projektów systemowych w ramach POKL opracowany jest Program Aktywności Lokalnej.

5. **Prowadzone działania wobec grupy dłużników alimentacyjnych** mające na celu podniesienie skuteczności egzekucji zaległych świadczeń alimentacyjnych. Działania wynikające z Ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (DZ. U. z 2009r. Nr 1, poz. 7 z późn. zm) tj. zobowiązania do zarejestrowania w PUP, informowanie PUP o potrzebie aktywizacji dłużników alimentacyjnych (wykazy imienne).

6. Aktywizacja bezrobotnych poprzez zatrudnienie – we współpracy z PUP w Opatowie

Tabela Nr 12 *Formy zatrudnienia i liczba zatrudnionych bezrobotnych w UMiG w Opatowie.*

Rok	Staż	Prace interwencyjne	Prace społecznie użyteczne	Roboty publiczne
2010	40	12	5	-
2011	9	8	-	-
2012	41	11	-	2

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne Referat Organizacyjny UMiG w Opatowie

7. **Z uwagi na dysfunkcje jaką jest bezrobocie udzielono pomocy** w 2010r. dla 215 rodzin, w 2011r. dla 198 rodzin, w 2012r. – 169 rodzin.

Cel. 6.5 Ograniczanie skali przemocy w rodzinie

1. Przeciwdziałanie przemocy oraz jej skutkom dla rodziny

- a) Prowadzona praca socjalna przez pracowników OPS. Sporządzane NIEBIESKIE KARTY. W 2010r. – 48 kart, w 2011r. – 19 kart, w 2012r. – 23 karty. W zakresie przemocy w rodzinie prowadzona współpraca z dzielnicowymi KPP w Opatowie
- b) Działania profilaktyczne wobec środowisk problemowych (w tym zagrożonych przemocą) skierowane na dzieci i młodzież:

- działają 2 świetlice środowiskowe: Świetlica im. Jana Pawła II przy Parafii Św. Marcina w Opatowie prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie, Świetlica „Nasz Mały Dom” przy S. Z. Sz. Nr 2 prowadzona przez Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom „Nasz Mały Dom”. Ilość dzieci biorących udział w zajęciach świetlicowych około 70 osób. Praca w ramach wolontariatu w świetlicy środowiskowej 2 pracowników OPS.
- organizacja czasu wolnego

Tabela Nr 13 *Wypoczynek letni i zimowy dla dzieci z terenu MiG Opatów.*

	Wyjazdowe formy wypoczynku		Stacjonarne formy wypoczynku	
	organizatorzy	liczba dzieci/kwota dofinansowania	organizatorzy	liczba dzieci /kwota dofinansowania
2010	ZHP Opatów Kuratorium Oświaty w Kielcach	30 (zima) – 13.000zł. 40 (lato)- 26.000zł. 11 (środki KO)	Opatowski Klub Sportowy S.Z. Sz. Nr 2 w Opatowie OSP Gojców, OSP Strzyżowice	10.000zł. 3000zł. 600zł. (300x2) łącznie ok. 100 dzieci
2011	ZHP Opatów Kuratorium Oświaty w Kielcach Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie	30 – 15.000zł. 10 (środki KO) 30 – 8.600zł.	S. Z. Sz. Nr 1 w Opatowie OSP Gojców, OSP Strzyżowice, OSP Kobylany	3000zł. 900zł. (300x3)
2012	ZHP Opatów Kuratorium Oświaty w Kielcach	30 (zima) – 10.000zł. 30 (lato) – 20.000zł. 11(środki KO)	S. Z. Sz. Nr 1 S. Z. Sz. Nr 2 w Opatowie, OSP Gojców, OSP Strzyżowice, OSP Kobylany	1500zł. 1500zł. 900zł. (300x3)

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne GKRPA w Opatowie

2. Brak danych dotyczących grup wsparcia dla ofiar przemocy.

3. Udzielanie pomocy ofiarom przemocy

Ze względu na występowanie przemocy w rodzinie udzielono pomocy finansowej : w 2010r. dla 47 rodzin, w 2011r. dla 19 rodzin, w 2012r. dla 6 rodzin.

4. Brak danych dotyczących utworzenia Punktu Interwencji Kryzysowej.

5. Brak danych dotyczących działań wobec sprawców przemocy.

6. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli służb i instytucji do udzielania pomocy i podejmowania skutecznej interwencji. W 2010r. – szkolenie „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie” (udział wzięło 18 uczestników z instytucji działających na terenie MiG Opatów. W 2011r. szkolenie „Procedura Niebieskiej Karty” – udział 27 osób, w 2012r. szkolenie – „Uzależnienie w środowisku lokalnym” – udział 36 osób.

7. Opracowany został Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2013-2017

8. Od 27 czerwca 2011r. funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołany Zarządzeniem Nr 41/2011 Burmistrza Miasta i Gminy Opatów z dnia 21 marca 2011 roku. Zespół liczy 12 osób. W okresie od września 2011r. do

30 czerwca 2012r. przekazano do zespołu 25 Niebieskich Kart. Działania dotyczyły zarówno ofiar jak i sprawców przemocy.

9. Gmina od 3 lat bierze udział w kampaniach społecznych „Postaw na rodzinę” i „Zachowaj trzeźwy umysł”

10. Realizacja programów edukacyjnych i profilaktycznych dla uczniów, rodziców i nauczycieli. W latach 2010-2012 w szkołach wszystkich szczebli z terenu MiG Opatów Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna zrealizowała 8 szkoleń – programów dla uczniów zawierających tematykę przemocy. Łącznie objęto 1209 uczniów. Dla rodziców i nauczycieli zrealizowane 2 programy: „Szkoła dla rodziców i wychowawców” oraz „Wychować to mądrze kochać i wymagać”. Tymi programami objęto 261 osób.

11. Tematyka przemocy ujęta w szkolnych programach profilaktycznych i wychowawczych w szkołach.

Cel. 6.6 Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami z uwzględnieniem działań profilaktycznych.

1. Prowadzona praca socjalna przez pracowników OPS

2. Działania profilaktyczne wobec środowisk problemowych (w tym zagrożonych alkoholizmem) skierowane na dzieci i młodzież analogicznie jak Cel. 6.5

Ponadto w ramach kompetencji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Opatowie:

- podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych. W 2010r. i w 2012r. odbyły się szkolenia, w których wzięło udział 15 uczestników (w 2010) i 17 uczestników (w 2012).

- dokonywanie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (wspólne kontrole z Komendą Powiatową Policji w Opatowie) . W 2010 przeprowadzono 15 kontroli, w 2011 - 17 kontroli, w 2012 - 12 kontroli W 2012r. przeprowadzona także zakup kontrolowany napoju alkoholowego, którym objęto 20 przedsiębiorców.

- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej (świetlica prowadzone przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie)

3. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:

Od 2004 roku funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych od Alkoholów i Członków Ich Rodzin przy UMIG w Opatowie, punkt działa w każdy czwartek w godz. od 9.00 do 11.00.

W 2010r. udzielono 93 porad, w 2011r. - 72 porad, w 2012r. - 63 porad

Ponadto funkcjonuje grupa samopomocowa Anonimowych Alkoholików przy Parafii Św. Marcina w Opatowie,

Praca z osobami uzależnionymi i członkami ich rodzin prowadzona jest w ramach działalności Poradni Zdrowia Psychicznego w Opatowie przy SPZZOZ w Opatowie. Od 2010r. działają grupy wsparcia dla osób uzależnionych. W ramach Poradni Leczenia Uzależnień z pomocy korzystało:

W 2010r. – 62 osoby (w tym 10 po raz pierwszy)

W 2011r. 58 osób (w tym 14 osób po raz pierwszy)

W 2012r. – 58 osób (w tym 14 osób po raz pierwszy)

Zauważalną jest potrzeba pracy z Dorosłymi Dziećmi Alkoholików oraz osobami współuzależnionymi.

4. Diagnoza i monitorowanie problemów alkoholowych w gminie:
- coroczne sprawozdania z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,

- badania ankietowe z zakresu dostępności narkotyków, alkoholu i tytoniu (w 2011r. badanie na podstawie ESPAD).

- skierowanie wniosków do Sądu Rejonowego o przebadanie przez biegłego psychiatrę lub psychologa w celu orzeczenia przez sąd poddania się leczeniu odwykowemu od alkoholu:

2010 – 29 wniosków, 2011- 5 wniosków

2012 - 4 wnioski (różnica w ilości wniosków w latach 2011-2012 spowodowana jest bezpośrednio kierowaniem wniosków o nałożenie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu przez policję do Prokuratury Rejonowej w Opatowie.

- udział Gminy Opatów w kampaniach ogólnopolskich „Sprawdź czy Twoje picie jest bezpieczne”, „Dopalacze mogą Cię wypalić”

Monitoring w liczbach (liczba zatrzymań do wytrzeźwienia).

Zgodnie z Porozumieniem zawartym pomiędzy Gmina Opatów z Komendą Wojewódzką Policji w Kielcach realizowane jest zadanie polegające na przyjmowaniu i zatrzymywaniu do wytrzeźwienia w pomieszczeniach dla osób zatrzymanych w KPP w Opatowie.

W 2010r. zatrzymano 52 osoby, (osoby te zatrzymane były do wytrzeźwienia w Izbie Wytrzeźwień w Ostrowcu Świętokrzyskim, Izba zakończyła działalność w maju 2010r.)

2011 - 32 osoby, w 2012 – 50 osób

Od chwili podpisania porozumienia zatrzymano łącznie 82 osoby.

5. Ze względu na występowanie alkoholizmu w rodzinie udzielona pomoc finansowa przez Ośrodek Pomocy Społecznej: w 2010r. dla 56 rodzin, w 2011r. dla 45 rodzin, w 2012r. dla 58 rodzin. Realizowany w 2010 roku projekt systemowy skierowany do rodzin z problemem uzależnienia tj. 14 kobiet i 26 dzieci w tych rodzinach.

Cel.6.7. Aktywizacja organizacji pozarządowych i wolontariat w realizacji zadań na rzecz społeczności lokalnej

1. Wypracowanie zasad wspierania działalności organizacji i stowarzyszeń, dofinansowanie zadań

Rada Miejska w Opatowie corocznie przyjmuje uchwały o współpracy z organizacjami pozarządowymi. Współpraca między organizacjami pozarządowymi oraz gminą ma wymiar finansowy i pozafinansowy. Wszelkie wnioski składane przez organizacje pozarządowe o środki na realizację zadań opiniowane są przez samorząd gminy. Pisemne rekomendacje są wystawiane przez Burmistrza MiG Opatów oraz Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej. Od 2006r. uległy zmianie zasady ubiegania się o środki na realizację zadań przez organizacje pozarządowe. Wniosek opiniowany przez jednostkę gminy muszą zawierać informacje o wkładzie własnym gminy w działalność danej jednostki ubiegającej się o dofinansowanie. Takie wsparcie ze strony gminy organizacje pozarządowe otrzymują, ma ono najczęściej formę nieodpłatnej pomocy przy remontach, modernizacji czy naprawach. Ponadto organizacje - stowarzyszenia współpracujące z Gminą Opatów (i inne) uzyskiwały niezbędne informacje o źródłach i sposobach pozyskiwania środków finansowych, zgłaszały swoje potrzeby, przekazywały informacje na temat realizacji zadań i zgłaszały propozycje realizacji przyszłych zadań. Gmina Opatów wspierała organizacje pozarządowe nie tylko finansowo lecz na wniosek organizacji była współorganizatorem i fundatorem nagród w rozgrywkach i zawodach sportowo-rekreacyjnych. Podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego mogły i mogą korzystać także ze wsparcia technicznego i lokalowego.

Urząd Miasta i Gminy Opatów zajmował się obsługą konkursów ofert na wspieranie zadań publicznych, udostępniał niezbędne formularze i udzielał konsultacji na temat ich wypełniania. Udzielano również informacji dotyczących procedury zakładania i rejestrowania stowarzyszeń, redagowania statutu i uzyskiwania statusu organizacji pożytku publicznego, a także procedury ubiegania się i rozliczania dofinansowania z budżetu Gminy Opatów.

Tabela Nr 14 *Dofinansowanie dla organizacji pozarządowych działających na terenie MiG Opatów.*

Dofinansowanie dla organizacji pozarządowych działających na terenie MiG Opatów.			
Nazwa organizacji	2010	2011	2012
Stowarzyszenie Świętokrzyski Bank Żywności w Ostrowcu Św. /pozyskiwanie artykułów żywnościowych dla najuboższych mieszkańców gminy Opatów/	2 500,00	2 500,00	2 500,00
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w Opatowie /prowadzenie świetlicy środowiskowej /	10000,00	10 000,00	9000,00
Komenda Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Opatów /wypoczynek zimowy/	13 000,00	-	10 000,00
Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie w Opatowie - /wypoczynek zimowy/	-	8 580,00	-
Komenda Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Opatów /zadanie w zakresie krajoznawstwa i wypoczynku/	25 000,00	15 000,00	15 000,00
Komenda Chorągwi Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Opatów /Zorganizowanie wypoczynku poza miejscem zamieszkania, dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych/	26 000,00	18 000,00	17700,00
Opatowski Klub Sportowy OKS w Opatowie /zajęcia sportowo-rekreacyjne w okresie wakacji na miejscu/	10 000,00	6 000,00	10 000,00
Opatowski Klub Sportowy OKS w Opatowie /Zajęcia wychowawcze sportowe i rekreacyjne z elementami profilaktyki antyalkoholowej, antynarkotykowej, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym, w zakresie przemocy/	10 000,00		4 600,00
Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Opatowie /Zajęcia wychowawcze sportowe i rekreacyjne z elementami profilaktyki antyalkoholowej, antynarkotykowej, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym, w zakresie przemocy/	1 500,00	1 000,00	1 600,00
Ludowy Klub Sportowy „Sandomierz” w Sandomierzu /Zajęcia wychowawcze sportowe i rekreacyjne z elementami profilaktyki antyalkoholowej, antynarkotykowej, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym, w zakresie przemocy/	13 500,00	18 000,00	20 000,00
Uczniowski Klub Sportowy „Olimpia” w Opatowie /Zajęcia wychowawcze sportowe i rekreacyjne z elementami profilaktyki antyalkoholowej, antynarkotykowej, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym, w zakresie przemocy/	-	2 000,00	-
Ludowy Klub Sportowy w Nikiszałce Małej /Zajęcia wychowawcze sportowe i rekreacyjne z elementami profilaktyki antyalkoholowej, antynarkotykowej, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym, w zakresie przemocy/	-	1 500,00	-
Uczniowski Klub Sportowy „Olimpia” w Opatowie /zajęcia sportowo-rekreacyjne w okresie ferii zimowych na miejscu/	-	1 500,00	-
Uczniowski Klub Sportowy „Jedynka” w Opatowie /zajęcia sportowo-rekreacyjne w okresie ferii zimowych na miejscu/	-	1 500,00	-
PZW Oddział Tarnobrzeg Koło nr 23 w Opatowie /zajęcia wychowawcze sportowe i rekreacyjne z elementami profilaktyki antyalkoholowej, antynarkotykowej, pomocy dzieciom, młodzieży i dorosłym, w zakresie przemocy/	-	-	3 800,00

2. WOLONTARIAT

Brak danych dotyczących zorganizowanych grup wolontarystycznych i szerszej działalności w tym względzie.

NA zasadach wolontariatu pracują wychowawcy podczas dyżurów pełnionych w 2 świetlicach środowiskowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe tj. Świetlica im Jana Pawła II przy Parafii Św. Marcina w Opatowie i Świetlica „Nasz Mały Dom” przy Samorządowym Zespole Szkół Nr 2 w Opatowie.

Ponadto w 2012r. z inicjatywą działań wolontarystycznych wystąpiła młodzież z Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży działającego przy Parafii Św. Marcina w Opatowie. Pierwsze kontakty z osobami samotnymi, starszymi będącymi w zainteresowaniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie miały miejsce w okresie Świąt Wielkiej Nocy. Działania te są kontynuowane obecnie w okresie jesienno-zimowym.

Ponadto działania te mają charakter indywidualny, m.in. na teren Opatowa dotarł ogólnopolski projekt „Szlachetna paczka” u podstaw którego leży działalność wolontariuszy.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Środki własne gminy
2. Środki pochodzące z dotacji celowych na realizację zadań własnych gminy oraz na realizację zadań zleconych gminie
3. Dotacje celowe budżetu państwa (m.in. Program romski)
4. Środki unijne

Tabela Nr 15 *Wydatki budżetowe w Dziale 852 pomoc społeczna na terenie gminy Opatów w latach 2010-2012*

Rok	Zadania zlecone gminie w zł.	Zadania własne gminy w zł.	Łącznie (zadania zlecone + zadania własne)
2010	4.283.844	1.004.796	5.288.640
2011	4.252.139	1.035.244	5.287.363
2012	3.269.321	808.732	4.078.053

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Tabela Nr 16 *Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie: 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie: 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.*

Rok	Nazwa Projektu	Całkowity koszt projektu (w zł)	w tym udział własny gminy (w zł)
2010	„Małe kroki do sukcesu”	121.767,71	12.862,32
2011	„Małe kroki do sukcesu”	122.694,00	12.883,00
2012	„Małe kroki do sukcesu”	wg. planu 114.542,00	12.027,00

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Tabela Nr 17 *Dotacje celowe na realizację zadań w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce – projekty Gminy Opatów w latach 2010-2012*

Rok	Dotacja wojewody (środki MSWiA) w zł.	Środki MEN w zł.
2010	40.510zł	8.000zł
2011	9.650zł.	5.850zł.
2012	5.452zł.	7. 800zł.

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne OPS w Opatowie

Projekty na rzecz społeczności romskiej Opatowa nadal są realizowane.

Skierowane wnioski na realizację działań na 2013r.

Ponadto uczniowie romscy korzystają z dodatkowych zajęć finansowanych ze zwiększonej subwencji oświatowej na mniejszość romską.

Tabela Nr 18 *Wykorzystanie środków na stypendia szkolne w latach 2010-2012
Budżet państwa oraz środki własne gminy.*

Rok	I półrocze	II półrocze	Wydatki łączne (w zł)
2010	64.408,43	53983,80	118,392,23
2011	74.525,76	47.104,02	121.629,79
2012	58.397,49	brak danych	brak danych

Źródło: materiały sprawozdawcze i opracowania własne Referat Organizacyjny UMiG w Opatowie

Cele strategiczne określone w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Opatów będą w dalszym ciągu realizowane. Wypracowane sposoby postępowania będą kontynuowane. Nacisk zostanie położony na kwestie, które - na podstawie dokonanego monitoringu, wskazują niewystarczający do potrzeb społeczeństwa stopień realizacji (sytuacja osób starszych). Strategia jako dokument dalekosiężny uwzględnia dotychczas wszelkie zadania stawiane przed Gminą i jej jednostkami. Dane zawarte w sprawozdaniu będą stanowiły podstawę do aktualizacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Opatów.

Zaznaczyć należy, iż realizacja poszczególnych zadań odbywa się jednocześnie przy zachowaniu przewidzianych ustawowo kompetencji oraz możliwości finansowych gminy.

Przewodniczący
Rady Miejskiej w Opatowie

mgr Tomasz Staniek

Spis tabel

- Tabela Nr 1 *Liczba osób/rodzin objętych pomocą*
- Tabela Nr 2 *Udzielona pomoc społeczna*
- Tabela Nr 3 *Udzielona pomoc finansowa w rozdziale 852 12*
- Tabela Nr 4 *Stypendia szkolne dla uczniów*
- Tabela Nr 5. *Wyprawka szkolna dla uczniów*
- Tabela Nr 6 *Dożywianie dzieci w szkołach*
- Tabela Nr 7. *Usługi opiekuńcze w okresie 2010-2012*
- Tabela Nr 8 *Umieszczanie osób w domach pomocy społecznej*
- Tabela Nr 9 *Liczba osób oraz koszty utrzymania ŚDS*
- Tabela Nr 10 *Liczba dzieci dowożonych do placówki w Sandomierzu, koszt dowozu i opieki*
- Tabela Nr 11 *Projekt „Małe kroki do sukcesu” w latach 2010-2012*
- Tabela Nr 12 *Formy zatrudnienia i liczba zatrudnionych bezrobotnych w UMiG w Opatowie*
- Tabela Nr 13 *Wypoczynek letni i zimowy dla dzieci z terenu MiG Opatów.*
- Tabela Nr 14 *Dofinansowanie dla organizacji pozarządowych działających na terenie MiG Opatów*
- Tabela Nr 15 *Wydatki budżetowe w Dziale 852 pomoc społeczna na terenie gminy Opatów w latach 2010-2012*
- Tabela Nr 16 *Środki z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu: VII. Promocja integracji społecznej, Działanie: 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Poddziałanie: 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej.*
- Tabela Nr 17 *Dotacje celowe na realizację zadań w ramach Programu na rzecz społeczności romskiej w Polsce – projekty Gminy Opatów w latach 2010-2012*
- Tabela Nr 18 *Wykorzystane środki na stypendia szkolne w latach 2010-2012. Budżet państwa oraz środki własne gminy.*